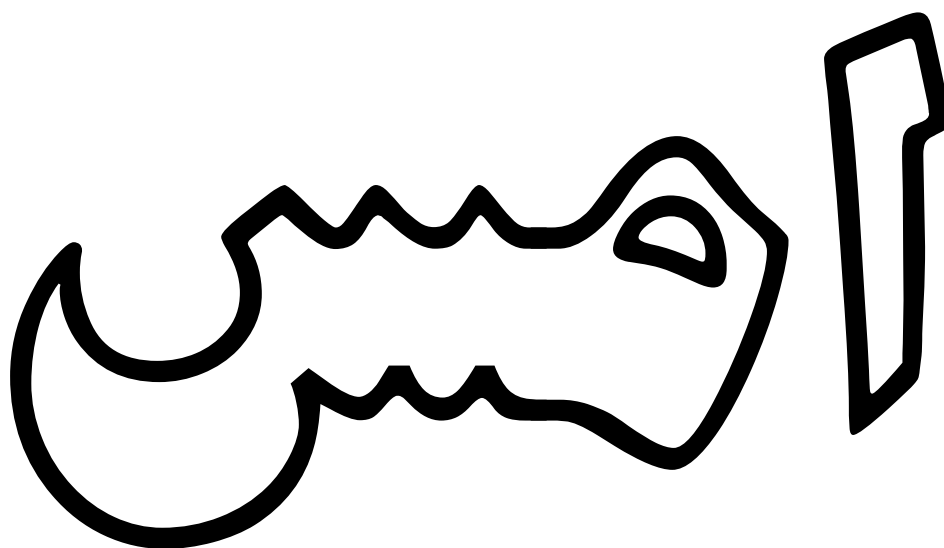

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۹۰

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۹۰، «امس» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «امس» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «امس» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۹۰
ریشه	امس
تعداد تکرار	۴
تعداد مشتقات	۱
تعداد ریشه مرتبط	۶۴

فهرست مشتقات

۱. بِالْأُمِّسِ (۴)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۱)	۱۴. بسط (۱)	۲۷. رقب (۱)	۴۰. غوی (۱)	۵۳. منن (۱)
۲. اخذ (۱)	۱۵. بطش (۱)	۲۸. رود (۴)	۴۱. فصل (۱)	۵۴. منی (۱)
۳. ارض (۳)	۱۶. بین (۱)	۲۹. زخرف (۱)	۴۲. فکر (۱)	۵۵. موسی (۲)
۴. اکل (۱)	۱۷. جبر (۱)	۳۰. زین (۱)	۴۳. فلح (۱)	۵۶. موه (۱)
۵. الله (۲)	۱۸. جعل (۱)	۳۱. سمو (۱)	۴۴. قتل (۲)	۵۷. نیت (۱)
۶. اله (۲)	۱۹. حتی (۱)	۳۲. شیء (۱)	۴۵. قدر (۲)	۵۸. نزل (۱)
۷. امر (۱)	۲۰. حصد (۱)	۳۳. صبح (۲)	۴۶. قول (۲)	۵۹. نصر (۱)
۸. انس (۱)	۲۱. حی (۱)	۳۴. صرخ (۱)	۴۷. قوم (۱)	۶۰. نعم (۱)
۹. انن (۳)	۲۲. خسف (۱)	۳۵. صلح (۱)	۴۸. کفر (۱)	۶۱. نفس (۱)
۱۰. اهل (۱)	۲۳. خلط (۱)	۳۶. ظنن (۱)	۴۹. کون (۳)	۶۲. نهر (۱)
۱۱. اوی (۱)	۲۴. خوف (۱)	۳۷. عید (۱)	۵۰. لیل (۱)	۶۳. وله (۲)
۱۲. ائی (۱)	۲۵. دنو (۱)	۳۸. عدو (۱)	۵۱. مثل (۱)	۶۴. وی (۲)
۱۳. ایی (۱)	۲۶. رزق (۱)	۳۹. غنی (۱)	۵۲. مدن (۱)	

فهرست آیات

۱. { یونس - ۲۴ } إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا أَتَاهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَنْ لَمْ تَغْنِ بِالْأُمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
۲. { القصص - ۱۸ } فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأُمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَعَوِيُّ مُبِينٌ
۳. { القصص - ۱۹ } فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْطِيشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَا مُوسَىٰ أَتُرِيدُ أَنْ تَمُوتُنِي كَمَا قَتَلْتَنِي نَفْسًا بِالْأُمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ
۴. { القصص - ۸۲ } وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأُمْسِ يَقُولُونَ وَيُكَفِّرُونَ اللَّهُ يُنْسِطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْ لَأَنَّ مِنَ اللَّهِ عَلَيْنَا لِحَسَفَ بِنَا وَيُكَفِّرُ لَأُفْلِحُ الْكَافِرُونَ